

Brussel, 19-01-2024

Open brief aan de redactie van het Nieuwsblad,

De zogenaamde “experten” zijn blind voor osteopathie

Met de nodige aandacht lazen we op 17 januari het artikel, *Topsporters zijn fan, maar experts zetten vraagtekens bij osteopathie: “Je mag hier niet blind voor zijn”* van Peter Van Dyck, waarin de auteur, via twee geïnterviewde artsen, zich vragen stelt rond de “circulerende claims” over osteopathie.

Het slaat ons steeds weer met verstomming dat, wanneer journalisten over osteopathie schrijven, ze meestal, en in dit geval zelfs uitsluitend, te rade gaan bij niet-osteopaten en ze dan nog als “experten” bestempelen. Men vertrouwt toch ook niet zijn huisarts toe om een totale heupprothese te plaatsen? Huisarts en orthopedist zijn beiden wel werkzaam binnen de gezondheidszorg maar elkeen heeft zijn expertise.

Anderzijds dient men geen expert te zijn om te weten dat osteopathie geen “alternatieve therapievorm” is die ter discussie staat maar een door de wet-Colla ondertussen al een kwarteeuw erkende niet-conventionele geneeswijze. De enige reden waarom deze wet nog steeds niet ten uitvoer werd gebracht, is omdat het vooral de artsenlobby is die de hakken in het zand zet. Op deze manier lijkt het wel surreëel dat men precies vertegenwoordigers van deze artsenlobby als “experten” beschouwd, die enerzijds het beroep bekritisieren voor bijvoorbeeld hun vermeende onwetenschappelijke onderbouwing maar anderzijds de toegang weigeren tot het oprichten van een universitaire opleiding.

Enige kanttekening is de keuze voor de sportarts Bingé, die weliswaar geen expert is met betrekking tot de osteopathie maar die door zijn veelvuldige positieve ervaringen met het werk van osteopaten toch als ervaringsdeskundige enigszins kan meepraten over het onderwerp.

Als echte experts (als beroepsvereniging van osteopaten) willen we in deze reactie toch enkele misvattingen uit de wereld helpen en zodoende objectief informeren.

Op de vraag wat osteopathie eigenlijk is kunnen we antwoorden dat het een gezondheidszorgdiscipline in de eerste lijn is die een persoonsgerichte benadering van de gehele persoon ondersteunt voor alle aspecten van gezondheid en gezonde ontwikkeling, voornamelijk door de praktijk van manuele behandeling. Dit betekent dat wij geconsulteerd worden door personen van alle leeftijden met hun specifieke klacht(en).

Wanneer een persoon ons bijvoorbeeld consulteert met rugklachten zal een osteopaat na het uitvoeren van een grondige bevraging en klinisch onderzoek gaan afwegen (differentiaaldiagnose) wat de mogelijke oorzaak zou kunnen zijn van deze klacht. Met voornamelijk manuele interventies zal hij dan trachten de functie van de weefselstructuren die hiervoor verantwoordelijk zijn te verbeteren, de patiënt advies geven en hem inzicht laten verwerven in zijn problematiek. Daarbij kan het ook zijn dat de rugklachten van de persoon die consulteert een organische of psychosociale oorzaak hebben, zoals bijvoorbeeld een maag- of nierproblematiek of een depressieve stemming. Zo zie je maar dat er een enge verbinding bestaat tussen de psychosociale situatie van de patiënt, de spieren, gewrichten en orgaanstructuren. De keuze van de osteopaat om technieken aan te wenden op bijvoorbeeld spieren, gewrichten of orgaanstructuren is louter afhankelijk van zijn klinische vaststellingen en

hetgeen hij oordeelt als de beste weg om bij de patiënt een betere functie te bewerkstelligen. Wanneer nodig, wordt de patiënt verder verwezen voor bijkomend onderzoek of naar andere zorgdisciplines voor de gepaste zorg.

We stellen vast dat ongeveer 60% van onze patiënten consulteert voor rug- en nekklachten, los van het feit of het bij deze klachten gaat om bijvoorbeeld een gerefereerde pijn vanuit een orgaanstructuur of niet. Ook consulteren naar gelang van de klacht zo'n 1 tot 15% van de patiënten rechtstreeks met niet-musculoskeletale klachten zoals bijvoorbeeld maagdarmlachtingen, urinewegproblemen, ademhalingsklachten, hoofdpijn e.d.

Op die manier bestaan er ook geen verschillende soorten van osteopathie zoals Prof. Devroey suggereert: een osteopathie die zich enkel zou bezighouden met spieren en gewrichten, een met viscerale structuren (organen) en nog een voor het hoofd (craniale). Het mag duidelijk zijn dat er maar één enkele osteopathie bestaat (zoals de wet-Colla ook duidelijk stelt), waarbij alle lichaamsstructuren van de persoon op een geïntegreerde manier benaderd worden en waarbij de manueel technische vaardigheden van de osteopaat toegespitst worden op al deze verschillende structuren met als doel om de functie van de persoon in zijn totaliteit te verbeteren.

Wanneer men zich dan zorgen maakt over de opleiding van osteopaten dient men enkel maar het cordon sanitaire op te heffen dat werd ingesteld door de artsenlobby die de osteopaten in Vlaanderen een universitaire opleiding, zoals ze sinds 2014 aan de ULB georganiseerd wordt, ontzegt. Toch eigenaardig dat de vertegenwoordigers van de faculteiten geneeskunde die binnen de Kamer voor osteopathie zetelden hier een andere mening over hadden en in hun advies van 2012 reeds besloten dat de opleiding voor osteopaten aan de universiteit hoort. Osteopaten zijn met een veelal 6 tot 10-jarige, geheel tot overwegend universitaire, opleiding wel degelijk uiterst gekwalificeerde zorgverleners.

Betreffende de effectiviteit van osteopathische zorg horen we gedurende decennia steeds hetzelfde verhaal en kunnen we uit ervaring vertellen dat, wanneer de politieke wil niet aanwezig is om osteopathie te reguleren, men nooit voldoende evidentie lijkt te kunnen voorleggen, en niet omgekeerd. Feit is dat onze beroepsgroep reeds lang geleden de keuze gemaakt heeft voor *evidence based medicine* en dat voor 60 tot 80% van de patiënten die ons consulteren deze evidentie kan worden aangetoond.

Dit zijn betere cijfers dan hetgeen vele conventionele zorgdisciplines/interventies kunnen voorleggen en om een gewezen decaan van de VUB te parafaseren kon de osteopathie een kwarteeuw geleden reeds meer evidentie voorleggen om een universitaire opleiding op te starten dan pakweg de manuele therapie als bijzondere bekwaamheid van de kinesithérapie, waarvan sprake in het artikel.

Men kan ons enerzijds niet verwijten dat we onvoldoende evidentie kunnen leveren (hoewel dit dus zeer relatief is) en anderzijds ons de toegang tot de universiteit weigeren waar dit onderzoek bij voorkeur dient te gebeuren, en ons niet de financiële middelen geven om het uit te voeren.

Wanneer Prof. Devroey suggereert dat osteopathie gevaarlijk kan zijn, vinden we hier geen enkel bewijs voor bij onze verzekeraar. Er is hier namelijk geen enkele evidentie voor, wel integendeel. Osteopathische zorg blijkt uit onderzoek uitermate veilig te zijn.

Daarenboven is de patiënt voor 89% heel erg tevreden over zijn osteopathische zorg, en 91% beoordeelde hun ervaring als goed of zeer goed. Gevraagd naar veranderingen in hun toestand na de osteopathische zorg meldde 81,3% dat ze ofwel sterk verbeterd waren of volledig hersteld na 6 weken.

Ook het voorstel van de heer Bingé voor de oprichting van een “taskforce” om de richtlijnen en deontologie voor osteopaten uit te schrijven is reeds lang geleden gebeurd en maakte deel uit van de adviezen van de Kamer voor osteopathie in 2012. M.a.w. de richtlijnen betreffende opleiding, bijscholing, toepassingsgebied, deontologie, etc. zijn reeds lang kant en klaar uitgewerkt en werden met grote meerderheid gestemd in samenwerking met vertegenwoordigers van de faculteiten van Geneeskunde, en toch is er een lobby die de uitwerking van dit alles tegenhoudt.

Op basis van de effectiviteit en veiligheid van osteopathische zorg, de tevredenheid van de patiënt en de samenwerking op het terrein met andere gezondheidsberoepen, kan de osteopathie terecht worden beschouwd als een waardevolle aanwinst voor de gezondheidszorg.

Het mag duidelijk zijn dat de conclusie van de heer Van Dyck, waarbij de “fiftyfifty” effectiviteit van osteopathie gesteund op de “expertise” van twee artsen, en vertaald in een eindoordeel van “osteopathie werkt niet”, nergens op slaat.

Wij hopen alvast, vanuit onze expertise als osteopaat, jullie lezerspubliek met deze reactie meer objectief geïnformeerd te hebben over ons beroep.

Patrick van Dun

voor Osteopathie.be